

Phú Thọ: Ngăn chặn khai thác cát trái phép ở vùng giáp ranh

16:34 07/06/2018

Trước tình trạng khai thác cát trái phép bùng phát và diễn biến phức tạp trên sông, tỉnh Phú Thọ đã xây dựng quy chế phối hợp trong công tác quản lý, bảo vệ cát sỏi tại các khu vực giáp ranh giữa các tỉnh.

Bài 1: Khai thác cát trái phép bùng phát trên sông Lô

Tình trạng khai thác cát sỏi trái phép trên sông Lô thuộc xã Từ Đà (Phù Ninh, Phú Thọ) gây lo lắng, bức xúc trong nhân dân. Trong khi việc xử lý dứt điểm tình trạng này đang khiến chính quyền địa phương lúng túng.

“Cát tặc” lộng hành tinh vi

Theo thông tin mà Pv có được thì đến tháng 10/2017, tỉnh Phú Thọ đã cấp 04 Giấy phép khai thác cát, sỏi lòng sông Lô. Ngoài những doanh nghiệp được UBND tỉnh cấp giấy phép khai thác, nhiều đối tượng không được cấp phép nhưng vì lợi nhuận đã bất chấp pháp luật, lén lút khai thác trái phép, nhất là vào thời điểm ban đêm ở những địa bàn giáp ranh, gây biến đổi dòng chảy, sạt lở bờ sông, ảnh hưởng đến sản xuất và đời sống của nhân dân.

Lợi dụng mập mờ chỉ giới lòng sông giữa các xã ven sông thuộc huyện Phù Ninh (Phú Thọ) và các xã ven sông của huyện Sông Lô (Vĩnh Phúc), thời gian gần đây “cát tặc” hoành hành công khai khiến hàng chục héc ta đất màu của người dân bị sạt lở, tài nguyên Quốc gia bị “chảy máu”, mất an ninh trật tự...

Ghi nhận của PV ngày 5/6, tại khu 3, xã Từ Đà cho thấy, 2 tàu múc đang hì hục “ăn” cát. Những gầu múc “khổng lồ” nhanh như cắt cắm sâu xuống dòng sông “goặt” nhip nhàng tài nguyên cát mịn màng đổ vào tàu chở để mang đi tiêu thụ. Điều lạ, khi thấy phóng viên tác nghiệp, toàn bộ 2 tàu cầu và 1 tàu chở lập tức tời neo, rửa máy, di chuyển 1 phần sang phần chỉ giới thuộc huyện Sông Lô (Vĩnh Phúc); còn tiếng máy vẫn nổ ình ình như không có chuyện gì xảy ra.

Tình trạng khai thác cát sỏi trái phép gây lo lắng, bức xúc trong nhân dân

Ông Trần Văn Cường, Khu 3, xã Tử Đà bức xúc, gần 2 tháng nay, tình trạng khai thác cát diễn ra công khai, tàu đều không có biển hiệu, số tàu nhưng liên hoàn mức cát giữa lòng sông; nhân dân cũng không biết tàu “ăn” cát thuộc đơn vị nào? Có hôm, nhiều tàu còn tiến sang phần mặt nước thuộc xã Tử Đà để khai thác.

“Tình trạng này cứ tiếp tục diễn ra thì nguy cơ sạt bờ kè, công trình trạm bơm vừa được đầu tư 4,5 tỷ đồng từ nguồn vốn xã hội hóa của xã cũng bị uy hiếp. Thậm chí, sạt lở vào cả nhà chúng tôi...” ông Cường nói.

Người dân nơm nớp lo sợ: Sạt lở đất, hoa màu, bờ kè, thậm chí nhà ở...

Tại khu 4, hàng chục tàu chở cát khổng lồ thi nhau sang mạn. Đây là hoạt động chuyển cát giữa lòng sông, phần nhiều thuộc về phía huyện Sông Lô (Vĩnh Phúc). Theo người dân nơi đây, phía sau khu vực sang mạn thường xuyên có 1 đến 2 tàu hút cát trộm, gây sạt lở nhiều diện tích đất màu.

Trao đổi với PV, ông Hà Kế Tài, Phó Chủ tịch UBND xã Tử Đà xác nhận, tình hình khai thác cát trộm đang làm đau đầu chính quyền địa phương. Thời gian hút trộm cát thường vào ban đêm, khoảng từ 22 giờ hôm trước đến 3 giờ sáng hôm sau. Sau khi phát hiện có tàu hút cát trộm, xã đã bố trí cán bộ thay phiên theo dõi, kiểm tra liên tục, tuy nhiên khi chúng tôi ra đến rìa sông thì toàn bộ số tàu này đã chạy về phía huyện Sông Lô.

“Những đối tượng hút cát trộm có hình thức rất tinh vi, đặt tàu giữa lòng sông; dùng vòi dài để hút sâu vào bờ; hệ thống máy nổ trên tàu hút được trang bị giảm thanh nên tiếng nổ rất bé. Với chiêu thức này, khi cát tặc phát hiện cơ quan chức năng kiểm tra, toàn bộ phương tiện đang “ăn” cát sẽ di chuyển theo hướng về bên kia dòng sông Lô. Trong khi, lực lượng của xã mỏng, phương tiện không có nên chỉ dám đứng trên bờ xua đuổi”, ông Tài nói.

Khó xử lý vì chỉ giới mập mờ

Ông Lưu Quang Huy, Chủ tịch UBND huyện Phù Ninh cho biết, mọi hoạt động khai thác cát diễn ra trên địa bàn xã Tử Đà hiện nay là hoàn toàn trái phép. Tuy nhiên, phương tiện khai thác nằm vị trí bên huyện sông Lô (Vĩnh Phúc) chứ không phải ở địa bàn huyện Phù Ninh nên khó xử lý. Về công tác quản lý khai thác cát sỏi, khi huyện nhận được tin báo của nhân dân, đã phối hợp với lực lượng Công an, phòng tài nguyên môi trường huyện tiến hành kiểm tra. Đồng thời, chỉ đạo xã Tử Đà thường xuyên kiểm tra hoạt động khai thác cát sỏi. Khi phát hiện có tàu hút cát trộm phải nhanh chóng báo cáo huyện để kịp thời xác định vị trí, xử lý.

Theo ông Hà Kế Tài, trước thực trạng khai thác cát trái phép, xã đã báo cáo UBND huyện nhằm tăng cường lực lượng công an phối hợp chính quyền địa phương để tuần tra, hạn chế tình trạng khai thác cát sỏi trái phép. Tuy nhiên, việc xử lý hiện nay rất khó khăn, nhất là vấn đề xác định mốc giới trên sông. Các đối tượng khai thác cát sỏi trái phép thường lợi dụng sự mập mờ chỉ giới. Nhiều khi nhìn bằng mắt thường thì thấy các tàu đang khai thác thuộc địa phận bên Phú Thọ, nhưng khi lực lượng chức năng của tỉnh đo chỉ giới lại thuộc địa phận tỉnh Vĩnh Phúc.

Việc xử lý cát tặc được chính quyền địa phương cho rằng rất khó do chỉ giới mập mờ

Ông Hoàng Văn Luyện, Trưởng phòng Tài nguyên môi trường huyện Phù Ninh thông tin: “Hiện nay khó khăn nhất trong vấn đề kiểm tra xử lý cát sỏi trái phép là chưa được trang bị phương tiện di chuyển trên sông để tuần tra, kiểm soát. Hoạt động của cát tặc thường lợi dụng buổi tối, ngày nghỉ, địa hình giáp danh giữa 2 tỉnh Phú Thọ, Vĩnh Phúc. Các đối tượng khai thác cát sỏi nắm bắt, theo dõi hoạt động của lực lượng chức năng để trốn tránh, không bị phát hiện; bên cạnh đó, việc xác định vị trí cát tặc hoạt động cũng gặp khó khăn bởi các đối

tượng khai thác cát thường xuyên di chuyển khi xuất hiện lực lượng chức năng...”

Để ngăn chặn tình trạng khai thác, kinh doanh, vận chuyển cát sỏi trên các tuyến sông chạy qua địa bàn, thời gian qua Phú Thọ đã thành lập các đoàn thanh tra, kiểm tra liên ngành để phát hiện, xử lý vi phạm; lập các tổ chốt an ninh trực 24/24 giờ tại các xã là điểm nóng về tình trạng khai thác cát sỏi để theo dõi, giám sát các hoạt động khai thác cát sỏi.

Đồng thời, yêu cầu các doanh nghiệp khai thác trong chỉ giới được cấp phép; đăng ký số lượng, chủng loại, biển hiệu các phương tiện tàu, thuyền khai thác cát sỏi của đơn vị và đăng ký hộ khẩu tạm trú, tạm vắng của công nhân vận hành khai thác với chính quyền địa phương.

Hoan Nguyễn